

БАНКНЫ САЛБАРЫН ТОГТВОРТОЙ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь банкны салбарын тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор банканд хийсэн активын чанарын үнэлгээ, бусад холбогдох хяналт шалгалтын үр дүнд гарсан өөрийн хөрөнгийн дутагдлыг банкны хувьцаа эзэмшигч, бусад хөрөнгө оруулагчаар хангуулах, шаардлагатай бол төрөөс банкныг дахин хөрөнгөжүүлэх, оруулсан хөрөнгийг удирдах, төсөвт буцаан төвлөрүүлэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Банкны салбарын тогтвортой байдлыг хангах тухай хууль тогтоомж

2.1.Банкны салбарын тогтвортой байдлыг хангах тухай хууль тогтоомж нь Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хууль, Банкны тухай хууль, Өрийн удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Компанийн тухай хууль, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль, энэ хууль болон эдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжоос бүрдэнэ.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Банкны системд нөлөө бүхий, дунд хугацаанд хэвийн үйл ажиллагаа явуулах боломжтой банкны өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг хангуулах, төрөөс банкныг дахин хөрөнгөжүүлэхтэй холбогдох харилцааг энэ хуулиар зохицуулна.

3.2.Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол Банкны тухай хуульд заасны дагуу банканд бүтцийн өөрчлөлтийн арга хэмжээ авахтай холбогдох харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.

4 дүгээр зүйл.Нэр томьёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томьёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1."банкны активын чанарын үнэлгээ" гэж банканд хийх хяналт шалгалтын хүрээнд банкны активын чанарыг бодитой тогтоох зорилгоор хийх үнэлгээг;

4.1.2."өөрийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх шаардлагын мэдэгдэл" гэж Монголбанкнаас банканд өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг хангуулахаар энэ хуулийн 5.1-д заасны дагуу хүргүүлсэн мэдэгдлийг;

4.1.3."банкны системд нөлөө бүхий банк" гэж Банкны тухай хуулийн 3.1.20-д заасан банкныг;

[/Энэ заалтыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан./](#)

4.1.4."банкныг шинэчлэх төлөвлөгөө" гэж эдийн засгийн нөхцөл байдлаас үл хамааран банк өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг хангахуйц хэмжээнд нэмэгдүүлэх, цаашид тогтмол ашигтай ажиллах, төрөөс оруулсан хөрөнгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлэх талаарх стратегийг багтаасан гурван жилийн дэлгэрэнгүй бизнес төлөвлөгөөг;

4.1.5."хамтран ажиллах гэрээ" гэж төрөөс дахин хөрөнгөжүүлж байгаа банк санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай байгуулсан банкныг шинэчлэх төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд хүлээх үүрэг, хамтын ажиллагааны хүрээ, төрөөс оруулсан хөрөнгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлэх, банкныг шинэчлэх төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг мэдээлэх болон талуудын бусад эрх, үүргийг тодорхойлсон хэлцлийг;

4.1.6."дунд хугацаанд банкны хэвийн үйл ажиллагаа явуулах боломжтой" гэж банк хэвийн үйл ажиллагаа явуулах замаар 5 жилийн хугацаанд цаашид төрөөс хөрөнгийн дэмжлэггүйгээр ашигтай ажиллахыг;

4.1.7."нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгө" гэж банкны энгийн хувьцаа, түүнтэй дүйцэхүйц давуу эрхийн хувьцаа, цэвэр ашгаас байгуулсан нөөцийн сан, хуримтлагдсан ашиг алдагдал, нэмж төлөгдсөн энгийн хувьцаа, хандивын хөрөнгө;

4.1.8."хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгө" гэж энэ хуулийн 4.1.7-д зааснаас бусад давуу эрхтэй хувьцаа, нэмж төлөгдсөн давуу эрхийн хувьцаа, дахин үнэлгээний нэмэгдэл, нийгмийн хөгжлийн сан, хувьцаанд хөрвөх бусад үнэт цаас.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ

БАНКНЫ ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ШААРДЛАГЫГ ХАНГУУЛАХ, ХҮСЭЛТ ГАРГАХ, ХҮСЭЛТИЙГ ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ

5 дугаар зүйл.Банкны өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг хангуулах

5.1.Активын чанарын үнэлгээ, бусад холбогдох хяналт шалгалтын үр дүнд банк өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг хангаагүй бол Монголбанк энэ талаар банканд нэн даруй мэдэгдэнэ.

5.2.Монголбанк энэ хуулийн 5.1-д заасан мэдэгдлийг хүргүүлснээс хойш ажлын гурван өдрийн дотор банкны өөрийн хөрөнгийн дутагдлын хэмжээг Санхүүгийн тогтвортой байдлын зөвлөлийн гишүүдэд хүргүүлнэ.

5.3.Банк энэ хуулийн 5.1-д заасан мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг 6 сарын дотор хангана.

6 дугаар зүйл.Банк өөрийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа

6.1.Банк Монголбанкнаас тогтоосон өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг төр, төрийн өмчит хуулийн этгээдээс бусад хөрөнгө оруулагчдаас банкны нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийг энгийн хувьцаа, хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийг энгийн хувьцаанд хөрвөх давуу эрхийн хувьцаагаар нэмэгдүүлнэ.

6.2.Банк өөрийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор шинээр гаргасан нэг болон хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгөд тооцогдох санхүүгийн хэрэгслийг шууд болон шууд бусаар өөрөө худалдаж авах, санхүүжүүлэхийг хориглоно.

6.3.Банк энэ хуульд заасан өөрийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор шинээр гаргасан нэг болон хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгөд тооцогдох санхүүгийн хэрэгслийг зээл, эсхүл ямар нэг үүрэг амлалтын хүрээнд барьцаалахыг хориглоно.

6.4.Банк энэ хуульд заасан өөрийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор гаргасан хувьцааг гадаад болон дотоодын төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой аливаа хуулийн этгээд, нийгмийн даатгалын сан, нутгийн өөрөө удирдах байгууллагад худалдахыг хориглоно.

7 дугаар зүйл.Дахин хөрөнгөжүүлэх хүсэлт гаргах, түүнийг хянан шийдвэрлэх

7.1.Банк энэ хуулийн 5.3-т заасан хугацаанд бусад хөрөнгө оруулагчдаас өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг бүрэн хангах боломжгүй гэж үзвэл дахин хөрөнгөжүүлэх хүсэлтийг банкны шинэчлэх төлөвлөгөөний хамт нэн даруй, эсхүл энэ хуулийн 5.3-т заасан хугацаанаас 30 хоногийн өмнө Монголбанканд гаргана.

7.2.Дахин хөрөнгөжүүлэх хүсэлт гаргах банк энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан шалгуурыг бүрэн хангасан байна.

7.3.Монголбанк банкныг шинэчлэх төлөвлөгөөг сайжруулах, шинэчлэх арга хэмжээ авах, нэмэлт баримт бичиг, мэдээлэл ирүүлэхийг тухайн банкнаас шаардаж болно.

7.4.Дахин хөрөнгөжүүлэх хүсэлт гаргах, банкныг шинэчлэх төлөвлөгөөний агуулга, загвар, тус төлөвлөгөөнд тавих нөхцөл, шаардлага, журмыг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний саналыг үндэслэн Монголбанк батална.

7.5.Дахин хөрөнгөжүүлэх хүсэлт гаргасан банк нь дунд хугацаанд банкны хэвийн үйл ажиллагаа явуулах боломжтой, банкны системд нөлөө бүхий, энэ хуулийн 8 дугаар зүйлд заасан шалгуурыг бүрэн хангасан эсэхийг Монголбанк нэг сарын дотор хянан баталгаажуулна.

7.6.Энэ хуулийн 7.5-д заасан шаардлага хангасан гэдгийг Монголбанкнаас тодорхойлсон бол тухайн банкныг дахин хөрөнгөжүүлэх шаардлагатай эсэх талаарх саналыг энэ хуулийн 8.1.3-т заасан төлөвлөгөөний хамт санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад нэн даруй хүргүүлнэ.

7.7.Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн төрөөс банкныг дахин хөрөнгөжүүлэх саналыг ажлын 3 өдрийн дотор Засгийн газарт хүргүүлж, шийдвэрлүүлнэ.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ТӨРӨӨС БАНКИЙГ ДАХИН ХӨРӨНГӨЖҮҮЛЭХ

8 дугаар зүйл.Төрөөс банкныг дахин хөрөнгөжүүлэх нөхцөл

8.1.Төрөөс банкныг дахин хөрөнгөжүүлэхээс өмнө банк доор дурдсан шаардлагыг хангасан байна:

8.1.1.банк бусад эх үүсвэр, хөрөнгө оруулагчаас энэ хуулийн 5.3-т заасан хугацааны дотор өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг бүрэн хангах боломжгүй;

8.1.2.тухайн банкныг төрөөс дахин хөрөнгөжүүлэх нь банк, санхүүгийн салбарын тогтвортой байдлыг хангахад зайлшгүй шаардлагатай гэж Монголбанк дүгнэсэн;

8.1.3.Монголбанкнаас банкныг шинэчлэх төлөвлөгөөг зөвшөөрсөн;

8.1.4.банкны системд нөлөө бүхий, дунд хугацаанд банкны хэвийн үйл ажиллагаа явуулах, тогтвортой ашигтай ажиллах боломжтой гэж Монголбанк дүгнэсэн;

8.1.5.активын чанарын үнэлгээ, бусад холбогдох хяналт шалгалтын үр дүнд Монголбанкнаас шаардсаны дагуу эрсдэлийн тусгай болон ерөнхий санг байгуулсан;

8.1.6.активын чанарын үнэлгээ, бусад холбогдох хяналт шалгалтын үр дүнгээр тогтоосон банкны алдагдлыг банкны тухайн үеийн өөрийн хөрөнгөөр санхүүгийн хариуцлага хүлээлгэсэн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын хүчин төгөлдөр шийдвэр гарсан байх;

8.1.7.төрөөс банкны нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийг дахин хөрөнгөжүүлэх шаардлагатай бол хоёрдугаар зэрэглэлийн

өөрийн хөрөнгийг нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгөд урьдчилан хөрвүүлсэн байх;

8.1.8.энэ хуулийн 8.1.6-д заасан хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэрээр нэгдүгээр зэрэглэлийн болон хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийг хангалттай хэмжээгээр бууруулсан болохыг Монголбанк тодорхойлсон;

8.1.9.банк хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийг нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгөд хөрвүүлэх үнийг Монголбанкнаас зөвшөөрсөн;

8.1.10.энэ хуулийн 7.1-д заасан хүсэлт гаргасан банк санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээ байгуулахыг зөвшөөрсөн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гарсан.

8.2.Банкны системд нөлөө бүхий, дунд хугацаанд банкны хэвийн үйл ажиллагаа явуулах, тогтвортой ашигтай ажиллах боломжтой банк нь энэ хуулийн 5.3-т заасан хугацаанд энэ хуулийн 8.1-т заасан шаардлагыг хангаагүй тохиолдолд Монголбанк тус шаардлагыг нэг сарын дотор хангуулахаар Банкны тухай хуульд заасан албадлагын арга хэмжээг банканд авна.

8.3.Монголбанк энэ хуулийн 8.2-т заасан арга хэмжээг авч хэрэгжүүлж, энэ хуулийн 8.1-т заасан шаардлагыг бүрэн хангасан гэж үзсэн тохиолдолд энэ хуульд заасны дагуу төрөөс банкныг дахин хөрөнгөжүүлж болно.

8.4.Энэ хуулийн 8.2-т заасан албадлагын арга хэмжээ авсан банканд төрөөс банкныг дахин хөрөнгөжүүлэх сүүлийн хугацаа энэ хуулийн 5.3-т зааснаас хойш нэг сарын хугацаанд байна.

9 дүгээр зүйл.Төрөөс банкныг дахин хөрөнгөжүүлэх хэлбэр

9.1.Төрөөс банкныг дараах хэлбэрээр дахин хөрөнгөжүүлж болно:

9.1.1.зах зээлийн нөхцөлтэй Засгийн газрын үнэт цаас;

9.1.2.мөнгөн хөрөнгө.

10 дугаар зүйл.Төрөөс банкныг дахин хөрөнгөжүүлэх

10.1.Энэ хуулийн 7.1-д заасан хүсэлт гаргаж, шаардлага хангасан банк нь санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээ байгуулна.

10.2.Төрөөс банкны нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийг энгийн хувьцаа, хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийг хувьцаанд хөрвөх хоёрдогч өглөг хэлбэрээр тухайн банкны өөрийн хөрөнгийн шаардлагыг хангахуйц хэмжээнд нэмэгдүүлнэ.

10.3.Энэ хуулийн 8.1-д заасан шаардлагыг хангасан банк нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн дутагдлыг бусад хөрөнгө оруулагчаас бүрдүүлж чадаагүй бол төр тухайн банкны нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн дутагдсан хэсгийг бүрдүүлнэ.

10.4.Бусад хөрөнгө оруулагч нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн дутагдлын 50-аас багагүй хувийг бүрдүүлсэн тохиолдолд төрөөс тухайн банкны нэгдүгээр болон хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн дутагдлын үлдэх хэсгийг бүрдүүлнэ.

10.5.Бусад хөрөнгө оруулагч нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн дутагдлын 50-аас доош хувийг бүрдүүлсэн тохиолдолд төрөөс тухайн банкны нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн дутагдлын үлдэх хэсгийг, харин хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн дутагдлын 50 хувийг энгийн хувьцаагаар, үлдэх 50 хувийг хувьцаанд хөрвөх хоёрдогч өглөг хэлбэрээр бүрдүүлнэ.

10.6.Банк зөвхөн хоёрдугаар зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх хүсэлт гаргасан бол төрөөс хувьцаанд хөрвөх хоёрдогч өглөг хэлбэрээр нэмэгдүүлнэ.

10.7.Банк өөрийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор нээлттэй хэлбэрээр хувьцаа гаргасан бол төрөөс нээлттэй зах зээл дээр арилжаалагдсан үнээр хөрөнгө оруулна.

10.8.Банк өөрийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор шинээр хувьцаа хаалттай хэлбэрээр гаргаж бусад хөрөнгө оруулагчид хувьцааны 50-аас багагүй хувьд хөрөнгө оруулсан бол төр бусад хөрөнгө оруулагчтай тохиролцсон үнээр тухайн банкны нэгдүгээр зэрэглэлийн өөрийн хөрөнгийн дутагдлын үлдэх хэсэгт хөрөнгө оруулна.

10.9.Банк өөрийн хөрөнгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор шинээр хувьцаа хаалттай хэлбэрээр гаргаж бусад хөрөнгө оруулагчид хувьцааны 50-аас бага хувьд хөрөнгө оруулсан бол санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, Монголбанкны Ерөнхийлөгч хамтарч тогтоосон дээд үнээс илүү үнээр хөрөнгө оруулахгүй.

10.10.Энэ хуульд заасан хувьцаанд хөрвөх хоёрдогч өглөг, давуу эрхийн хувьцааны нөхцөлийг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, Монголбанкны Ерөнхийлөгч хамтран баталсан журмаар тогтооно.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ БАНКАНД ТӨРӨӨС ОРУУЛСАН ХӨРӨНГИЙГ УДИРДАХ, ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮРЭН ЭРХ

11 дүгээр зүйл.Банканд төрөөс оруулсан хөрөнгийг удирдах

11.1.Банканд төрөөс оруулсан хөрөнгийн эрхийг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага зах зээлийн зарчмыг баримтлан үр ашигтай хэлбэрээр удирдаж, хэрэгжүүлнэ.

11.2.Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь төрөөс дахин хөрөнгөжүүлсэнтэй холбоотойгоор